

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 28 października 2002 r.

35784

RPO-420567-V-MŁ/02

Pan
Grzegorz Kurczuk
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

W dniu 27 lipca 2002 r. uchwalona została ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, która została opublikowana w Dzienniku Ustaw nr 141 z dnia 5 września 2002 r. pod pozycją 1176. Zarówno ustawa jak i wprowadzone zmiany do Kodeksu cywilnego wejdą w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2003 r. Jednakże po przeprowadzonej w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich analizie tekstu wspomnianej ustawy oraz stanu prawnego z uwzględnieniem zmian wprowadzonych tą ustawą, pojawiło się zagadnienie, które w ocenie Rzecznika wymaga wyjaśnienia.

Przepisy o sprzedaży co do zasady ujęte są w Tytule XI „Sprzedaż” Kodeksu cywilnego (art. 535 - 602). W myśl art. 555 k.c. przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii oraz do sprzedaży praw. Natomiast stosownie do wprowadzonego niniejszą ustawą art. 535 ¹ k.c. przepisy Działu I tego tytułu „Przepisy ogólne” stosuje się do sprzedaży konsumenckiej w takim zakresie, w jakim sprzedaż ta nie jest uregulowana odrębnymi przepisami.

Przepisami *lex specialis* wobec uregulowań kodeksowych - w zakresie sprzedaży energii, w tym elektrycznej i ciepłej oraz gazu - są regulacje zawarte w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 ze zm.), a także w ustawie o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawę stosuje się do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, która nabywa tę rzecz w celu niezwiązanym z działalnością zawodową lub gospodarczą. Natomiast w ust. 2 tegoż artykułu ustawodawca wyłączył stosowanie ustawy do sprzedaży

energii elektrycznej, jak również gazu i wody, chyba że są sprzedawane w ograniczonej ilości lub w określonej objętości. Powołane wyłączenie - jak wynika z jego treści - nie dotyczy sprzedaży energii cieplnej.

Z powyższego wynika, że do sprzedaży energii cieplnej - w zakresie sprzedaży konsumenckiej - będą zatem miały zastosowanie przepisy omawianej ustawy, z wyłączeniem uregulowań Prawa energetycznego. W konsekwencji, uznać należy, iż do sprzedaży energii cieplnej będą miały zastosowanie przede wszystkim przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, zaś w obrocie wykraczającym poza zakres sprzedaży konsumenckiej - Prawa energetycznego i Kodeksu cywilnego. Natomiast do sprzedaży energii elektrycznej zastosowanie będą miały wyłącznie przepisy Prawa energetycznego oraz Kodeksu cywilnego.

W ocenie Rzecznika, niezrozumiałe są intencje ustawodawcy, który w ramach obrotu konsumenckiego dokonał rozróżnienia warunków sprzedaży mediów (energii elektrycznej, cieplnej, wody czy gazu), na które zapotrzebowanie społeczne jest równie powszechne. Niewykluczone jest jednak, że ustawodawca chciał unormować sprzedaż towarów konsumpcyjnych jedynie w zakresie rzeczy ruchomych. Wówczas jednak, wyłączając spod regulacji omawianej ustawy energię elektryczną, gaz i wodę sprzedawane w nieograniczonej ilości lub objętości, powinien był wyłączyć również energię ciepłą.

W świetle powyższego, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Ministra z prośbą o zajęcie stanowiska w powyższej sprawie i wyjaśnienie kwestii celowości wprowadzonych rozwiązań. Jednocześnie pragnę nadmienić, iż omówione zagadnienie - z uwagi na zakres problematyczny - Rzecznik przedstawił Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w odpowiedzi, co do zasady podzielił stanowisko Rzecznika w kwestii dotyczącej wyłączeń przewidzianych w art. 1 ust. 2 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Prezes UOKiK nie uznając jednak swojej kompetencji do udzielenia wyjaśnień, wskazał Ministerstwo Sprawiedliwości - autora projektu omawianej ustawy - jako organ najbardziej właściwy do zajęcia stanowiska. Stąd też wniosek skierowany zostaje na ręce Pana Ministra.

Łączę wyrazy szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk